

§ 4**Svar på remiss om slutrapport från utredning av servicehus****Beslut**

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till kommunstyrelsen.
2. Spånga- Tensta stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått remiss om ”Slutrapport från utredning av servicehus” diarienummer KS 152-872-2017. Äldreförvaltningen har genomfört en utredning avseende servicehusen och utifrån den presenteras förslag till målgrupp för servicehusboende, kriterier vid behovsbedömning samt vad servicehusen ska erbjuda i form av gemensam service. Ersättningen för hemtjänstinsatser och grundersättning liksom införande av valfrihet och en central köhantering för stadens servicehus har också utretts. Äldrenämnden föreslår att valfrihetssystem införs från 1 januari 2018 med central köhantering samt att ett enhetligt ersättningsystem för servicehusen införs under 2018-2019.

Förvaltningen ser positivt på de förslag som äldrenämnden presenterar. Förvaltningen anser att stadens boendeplanering inom äldreomsorgen kan utvecklas avseende planering för boenden för hemlösa äldre och äldre med psykisk ohälsa.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 15 juni 2017.

Dnr 1.5.1-482/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) lade fram ett särskilt uttalande.

”Särskilt uttalande

Det finns viktiga delar av utredningen som vi välkomnar. I synnerhet gläds vi åt att den rödgrönrosa majoriteten nu gör en kovändning i frågan om att införa ett valfrihetssystem för servicehus i Stockholms stad från den 1 januari 2018. Moderaterna och Alliansen har länge påpekat att det inte är logiskt att just denna boendeform ska undantas från valfrihetssystemen.

Vi välkomnar även utredningens förslag att köhanteringen till stadens servicehus centraliseras och organisatoriskt placeras på äldreförvaltningens avdelning Stockholms Trygghetsjour. Det är bra att man förtydligar vad ett servicehus bör innehålla. Vi vill i det avseendet lyfta fram vikten av att aktiviteter och social samvaro erbjuds året om, och i synnerhet i samband med storhelger och på sommaren.

Servicehus måste kunna beviljas sökande som befinner sig i behov av hemtjänst för sina omvårdnadsbehov, även om man inte tidigare kommit i kontakt med hemtjänsten. Kvarboendepincipen får inte innebära att man alltid börjar med att sätta in hemtjänst och avvaktar med boende, även i fall där den äldre exempelvis tidigare har haft omfattande hjälp av närstående men nu behöver flytta. Vi skulle vilja att begreppet ”ofrivillig ensamhet” definierades närmare. Det är inte ett begrepp som används i dagens riktlinjer. Framförallt måste det vara individen som avgör om ensamhet är ofrivillig eller inte. Vi välkomnar även att man eftersträvar mindre enheter som känns mer som hem och mindre som institutioner”.

Särskilt uttalande

Bengt Porseby (L) lade fram ett särskilt uttalande.

”Särskilt uttalande

Att som svar på remissen anföra följande:

Liberalerna anser att servicehus är en värdefull boendeform som rätt använd ger en trygghets- och servicenivå för äldre som gör att de får ett friskare åldrande och kan skjuta upp flytt till ett boende med heldygnsvård. Vi ser att det är betydligt fler äldre som vill bo på servicehus än som beviljas plats. Därför vill vi att alla över 85 år som så vill ska få plats på servicehus.

Skulle de kriterier för beviljande av servicehus som utredningen föreslår verkligen gälla fullt ut så skulle sannolikt många av de som idag får avslag på sin ansökan om servicehus få plats.

Men tyvärr ser vi att många gamla, ensamma och otrygga stockholmare inte får flytta till ett servicehus eller vård- och omsorgsboende, fast de vill och behöver. Även av den anledningen vill vi se en rätt till servicehus från 85 års ålder.

Vi skulle vilja att begreppet ”ofrivillig ensamhet” definierades närmare. Det är inte ett begrepp som används i dagens riktlinjer. Det måste vara individen som avgör om ensamhet är ofrivillig eller inte: en person som är ensam, som känner sig isolerad och som behöver flytta till ett boende med större gemenskap ska inte få känslan av isolering underkänd för att ensamheten inte är tillräckligt ”ofrivillig”.

Vi vill också starkt framhäva vikten av att begreppet ”behov av hemtjänst för ens omvårdnadsbehov” inte får en alltför snäv tolkning. Vi påminner också om att kriteriet är ”*behov* av hemtjänst”, inte att hemtjänst tidigare har beviljats, och att servicehus måste kunna beviljas sökande som befinner sig i behov av hemtjänst för sina omvårdnadsbehov, även om man inte tidigare kommit i kontakt med hemtjänsten. Kvarboendepincipen får inte innebära att man alltid börjar med att sätta in hemtjänst och avvaktar med boende, även i fall där det redan står klart att den äldre behöver flytta.

Det finns viktiga delar av utredningen som vi välkomnar. Att man nu föreslår införandet av ett valfrihetssystem med gemensam kö är någonting som vi har krävt sedan tidigare. Det är också bra att man förtydligar vad ett servicehus bör innehålla. Vi vill i det avseendet lyfta fram vikten av att aktiviteter och social samvaro erbjuds året om, och i synnerhet i samband med storhelger och på sommaren.

Vi välkomnar även att staden eftersträvar mindre enheter som känns mer som hem och mindre som institutioner. Det får inte tas till intäkt för att minska antalet platser genom att lägga ner stora servicehus utan att skapa nya, mindre enheter.

Servicehusen är värdefulla, i synnerhet eftersom det än så länge saknas fullgoda alternativ. För att intentionerna bakom utredningen ska bli verklighet krävs det politisk vilja att stå upp för äldres möjligheter att kunna få flytta till ett tryggt boende, att kvarboende ska vara en möjlighet men inte ett tvång, och att även servicehusen inkluderas i den stora om- och utbyggnad av Stockholms äldreomsorg som väntar under de kommande årtiondena”.